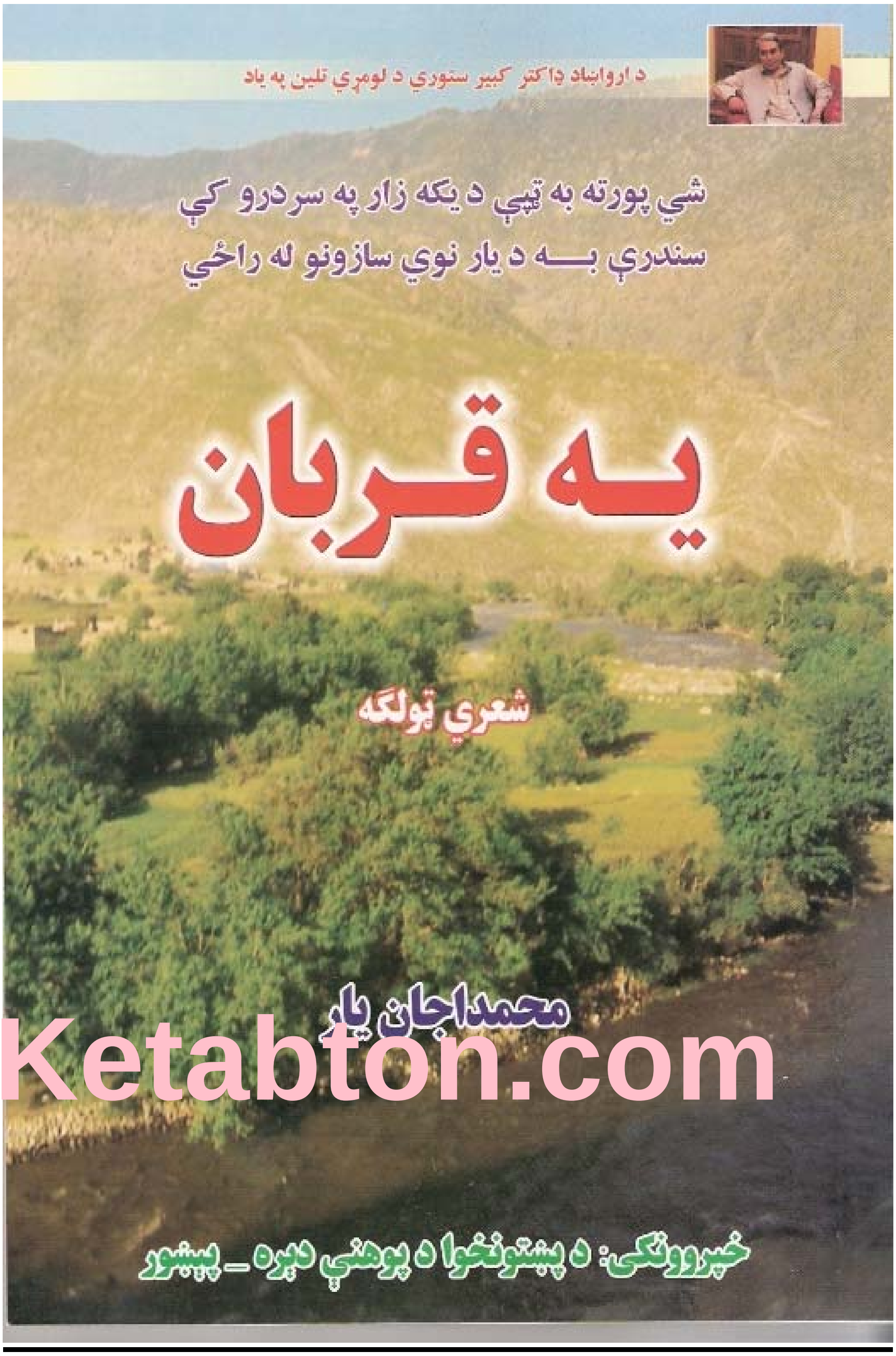

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *یه قربان*

شاعر :: محمدا جان یار

چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوری

خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـه قـــربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه وکتای پر پېچ زلفې د ترکو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنر پخپله پېچلتیا ده، که د مانا پېچلتا وي او که د وسیلو (ژبه، رنګ، تار، شونډو، غاړې، پردې) حمید بابا د پاسني بیت په لومړۍ مصرع کې ژبه اړولې ده. (کاشکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلته ما لومړۍ مصرع د شعري وزن (تول) ځنې ژبني وزن (تول) ته واړوله او هاغه آهنګ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلګه:

سبا به بیا کډې بار ېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بویوینه

ابهام او ایبهام دواړه خوږې خوږندې دي، چې د شعر په بام اشارې کوي. په دې لنډۍ کې د کوچیانۍ پېغلې انځور دی. په ښکاره خو پکې کوچیان او کوچیانۍ نشته، ولې د کډو بارېدل د کوچیاني ژوند نږدې (قرینه) ننښه ده.

دغه راز د ګلانو غاړې ددې لپاره هسکې دي، چې ستا له لمنې یې خوند او رنګ اخیستی دی. اوس چې سړی هر څومره دا مانا پراخوي (تفسیروي) او راسپړي (تعبیروي) ځای پکې شته. ښکلی خیال په لنډ شعر کې راغلی دی، نو ځکه شاعر کولی شي د اوسني وخت بوخت او ستړي انسان ته داسې لنډ او د خند شعرونه ولیکي، چې په لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زیاتوي هومره خبره مزه خوند

پېچلتیا او لنډوالی خور او ورور دي، چې د حساس ذهن خاوندان پسې ګرځي. نه وایم چې ساده "پېچلی" (سهل المتنیع) ګوندې هنري ارزښت کم وي. توبه توبه داسې نه ده، ښکاره داسې ښکاري چې دا شعر خو هرڅوک جوړولی شي، خو زه وایم چې دا شعر ډېر کم شاعران جوړولای شي، ځکه په سهل المتنیع شعر کې به د کلام پرېووت ساده وي، خو مانا به یې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول ورپغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا لیدل
لاړمه بیا راغلمه اوس بیا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه د ېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هرڅومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: " شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یوائې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه ټپه ووایه.

علي ګل پیوند
هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپین ږیري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بیا یې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا یو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږدیو ته وکتل، بیا یې یو سوړ اسویلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپین ږیري بابا د زړه د تل نه راوتې اسویلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست یو؟

زه یو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې لیدل، ماته د سپین ږیري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بیخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو یو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخیستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بیخي پته نه لګي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خیال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کیسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو یې د خپل بابا وطن نه دی لیدلی او بیا د فکرونو په نیلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې لیدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه لیدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبیر ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نیولی شوم، په دې خیال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې یو بل حساس وطنپال او پښتو پال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو لیکونو په هنداره کې د وړاندې نه لیدلی و. دا محمدا جان یار و. یو شاعر، یو ناول نګار، یو افسانه نګار او ددې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان یار!

"یار" ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه یې راکړه، بیا یې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته یې غلي غوندې وویل:

ـ ملګریه! زه نه پوهېږم، چې څنګه به یو ځل بیا په خپله خاوره سپرلی وینم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سیلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو توري لړۍ واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمداجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زمونږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمداجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمداجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـارغــان د بـل وطن راغلي

✵ ✵ ✵

د نیمو شپو ټپې دي ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمداجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ما ته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمداجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مونږ د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ مونږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمداجان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

مـا ورتـه وويـل، چې "يـاره" مـنم چې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانيـت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـيقيت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا د دې شعر نه هم خبر يم، چې:

دې خوار نصيب رابېل کړم د وطن د تاترونه
پيدا ومه خـــزان کـــې پـه خزان ورژېدم

"يـار" چې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېدو، نـو پـه سـترګو کـې يـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر يې وويل، چې هو لايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

مـا د "يـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وويـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پسـې سـبا راځـي او دغـه وخـت يـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وويـل، چې: "واخلـئ تـاوده ورېي، واخلـئ تـاوده ورېي" د دې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چې خيـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او ورو ورو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا يـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وويل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې يې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لايق زاده لايق

ډايرېکټر
ريډيو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناثاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردې اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کډه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستې لور مې زدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لوېې لارې په سر هاغه چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوې
منګې شول دړې وړې چې ستار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غړنشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی د ښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم وریکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وينو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نيولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپېږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مينې خيال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترې وړې کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوچې خندا به بيا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي ياغي خيالونه خامخا ياغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د يار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی غلی شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې ثه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اورېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غماز ونیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټۍ دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه څېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شپېو ته اندېښنو سره لوبېږم

اوسنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچي راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلي ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18

کولن، جرمني

غزل

قاتلان په غاړه ډکې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې ريښې ګرېوان نه مې تڼۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راغلي زموږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لږ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښاپېست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به ترلمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنې، تنې کړي
چې وربل يې پاس په ورېځو ول په ول شي

ټول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاپست زمونږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غونږ د يه قربان او بيا غزل شي

ددې خپلې خاورې مينه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اوردی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اوربل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شوندې اغزو بيا په ګلونو اېښي
مالګې غماز په پرهرونو اېښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب ښې يې په زړونو اېښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه مو ږ په زنګنونو اېښي

بيا به له کومه شي هغه ننګيالي
چې سپينې تورې يې په سرونو اېښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړې يې په لاسونو اېښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوره دښمن سره يې لوزونه اېښي

د تورو زېرمو د نيولو په نيت
زورور هر ځای کې دامونه اېښي

بې اسوېلو نور څه کوی شې ياره؟
دښمن دې بيا په کور ګامونه اېښي

2003/5/22

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم خو هوښيار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هديرې ته تللي
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مينې لاره بانديې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاپست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې توري شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په تروږمۍ کې را ایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو وروښودم په پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زموږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بيا يې سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه د نادودو کيسې
د تباهۍ وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټينګ پښتانه ګامونه اخلم ياره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لاړې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اوردى لګېدلى په نصيب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چيغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د يار په کلي کې !
سوي اسويلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لويه بدبختي موږ ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غونډې ناسته دا بلا ده
په هېڅ داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګينې تورې نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنيا راغلې ده

ددې بلا قوت او ياره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتې ورسره صلا راغلې ده

2004/12/31 کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پيدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زياتي
نه ساتو بس دی زوروري زړو کې

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کينه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونيسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

يو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له ناندرو نه وځو
هيلې پيدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار و وېره او لرې زړو کې

ياره يو بل ته سره غاړې وځو
خبرې يو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروايلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرۍ د پېپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لارويه جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې ټولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هرڅوک ياره ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردي اسمان دلاندې تورو وريځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د نا کردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېونی يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې موږ باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته ياره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې اروا ګانې شوې

شرم، غيرت تللى ککرو نه دى
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3 کولن، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو يې د ښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډه کړې
له هر نښتر د زړه نه سرې سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ويلو نشته هډيره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لينګيو او د وخت وړي چړي له لاسه
ټولې دنيا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

سترې بيبيانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سرټکوم
ياره دنيا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سورۍ سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې د رته کومه تلوسه پرته ده

مونږ ه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
وایه ته زماني ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتی
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

څښور

کوڅې زموږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټګ ټکور ورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څښور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غېږ د جانان شغ د ښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

څُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به وېدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به تپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوتې به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خوارہ خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د تپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربان دې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
ثنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو وکړې
ثومره خوږه مینه یې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولي يمه شېخه
ولې وركه دې كړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې كړې هاغه خبرې نه كړې
تا كړه څنګه د سوچه اسلاميت لار

كله هم خو داسې نه وچې تا وكړل
ده معلومه موږ ته ښه د شريعت لار

د سوچه رېږي او ښې سپينو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وكړل اورونه
اسلام هېر كړو تا نيولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله كې وركړو
ورته جوړه دې كړه ژوند كې د ذلت لار

په دېوانو يې خپل دين له مرۍ ونيو
ياره وركه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4

جرمني، كولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډېوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
يه خلکه دا به څنګ شي يتيمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي يتيمانو په مخ او ښکو
د وير له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مينې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شابه چې نن ستا د تپې وار دی
غوږ غوږ دي تا ته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نيولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خير به کله غواړې د غو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځيري دې بېخي تمه تري نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی ميالي صيب لېونو لره

خوشې دې عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي ميدان پښتون دی تربګنو لره

اړوي لاسونه بيا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښايي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو يووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به يار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتي ووایه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووایه
لوظ به د مینې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خیر دی ومنه
مینه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نیولې ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږ خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې یارانې له مرۍ نیسي
دا مینې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګیر د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تیارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مینه، محبت لویه ګناه ده
ځه یاره خدای دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پر دو کوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غونډې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګیدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غرې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15
جرمن، کولن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسويلي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زمونږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګري چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوږکي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن يې زمونږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بيا کله دې سرونو له راځي

يو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي دړې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به تېپې د يکه زار په سرو درو کې
سندرې به د يارنوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دي
وایي یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کيسې
بيا رته راواخله د جانان کيسې

چاته د دې خپل زړګي حال ووايم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کيسې

اوس د خوږې مينې کيسې پاتې دي
يوازې به کوي څو رقيبان کيسې

لاړه اوس خبره د کيسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کيسې

دې کيسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کيسې

چا هم راته ونکړه خوږه کيسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کيسې

يار ته خو راواخله د وطن کيسه
لګي په ده ښې د کابل جان کيسې

2002/4/8

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لندې لندې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښـــــي ده خوشـــــحالي ده يــــاره هــــر خـــــوا پــــسرلی دی
دا ژونــــد يــــواځې زمـــــونږ لــــه ويرونـــو ســــره دی

2003/12/2

* * *

يو شعر

زه بــــه اتڼېـــــزه ســــليمان د غــــره راواخلمــــــه
بيـــا کـــه تـــورې بـــورې پـــه ســـر ژنکـــي اتـــڼ واچـــوي

2005/6/4

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مینې مرۍ ونیوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما یې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ایران له لاسه دي

یو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې یار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوریزه

د تـــــوري بـــــوري ســــرته بيــــا ځلــــي ډول وخپــــروه
يــــاغي بــــادونو د وطــــن د نــــاوې شــــال وړی دی

د ښــــار کوڅــــه پــــه کوڅــــه اورمــــه پــــردي ســــازونه
چــــا د هــــوجرې نــــه مــــې منګــــی او ســــپتار تــــال وړی دی

✵ ✵ ✵
✵

کلونــــه وشــــول چــــې روان يمــــه پــــه ورکــــو لارو
پــــه کومــــه لاړ شــــمه چــــې ورشــــم د جانــــان کلــــي تــــه

دا ځــــل د زانــــو پــــه کتــــار پــــسې مــــې نيــــت کــــړی دی
کــــه پــــه وزرو کــــې مــــې يوســــي يــــو ارمــــان کلــــي تــــه

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوېنس کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وړي بل احمد ته په شمله وتړومبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږ د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدا یزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو ځانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

غزل

بې واره لېونۍ غونډې سر لوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کندر کندر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبي غږ يې په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بيا روانه شي د شونډو په سر وايي
رېبار لکه چې حال د جانان بيا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نيولی شي ورګوري
تاثير يې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خېژي
چارګل يې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی يې ياره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پا څېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنګو باندې یې وویشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خیر که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنیا به ګوري
د تاریخونو زوړ دښمن مې بیا په ور راغلی

تش اسویلي مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د یار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلی

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودي وکړي موږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته يو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته يو له مرګونو سره

خپله اګاه نه يو خو بل ته هډو غوږ نه نيسو
قبيلوي سيستم کې ښکېل يو له غمونو سره

يو ورود بل وينو ته ناست يو عجيبه مخلوق يو
کله به سيال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر ياره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړې پکې مونږه چې خاپورې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چا نه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمد اجان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد ډاکتر کبیر ستوري

ته !

سودا اخیستی یمه څنګه به شي ستوري شمارم
خو کبیر ستوری پکې نشته له مداره وتی

دا د پښتون اسمان انګړ راته خالي شو
زمونږه ستوری د یارانو له کتاره وتی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولي دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه بربښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زرولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

* * *

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردې پېرې بیا د خوارانو په بلې کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده تورې شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي

جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلی يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډ و کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې وړي مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دې په شر کې

ياره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړي
نور ګودر په غاړه مه ځه ماز ديګر کې

2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

 څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصيبونو راپرېوتې له اسمانه تېسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واګې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کيسې د ننګ او غيرت لاړلې په سين لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بيا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ما تې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګينګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د يار سندرې ژاړې درته
چې خپل کاله کې ځانورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12

جرمني، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مينه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نيمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سپېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نيمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وايي راته
ګونګۍ شوه ياره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24
کولن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خیر کړې د مینې دنیا ورانه نشي
مینه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکلیو په کوڅه زړګیه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مینه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې یار زړه په ایلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مینه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

د جهان چم کې

واړوه د مينې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسويلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مري ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه دېوان چم کې

ګام په ګام يې سرې زموږ د خوار کلي چينې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي يتيمان چم کې

خدابزده چې به شنې کوترې بيا زموږ په بام راشي
شور به د چونچنو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې ياره
هر چېرې د بېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کوروايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کړې ورېږ ځوانۍ ورته اوبه شوې
تورې سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي دېر دي
په بڼو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
دنګه غاړه ځي د زړکي په شان تلل کړي

سترګو یووړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانيې سانسيباستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شېګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته دېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاېست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګړنګو راغلی
ستا د ښاېست په اورېدو راغلی

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4

هسپانيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څاڅکی عمر هسې راورېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23
جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو باد ونو يووړه د پګړی چرره مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګه شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردې ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✲ ✲ ✲

پښتو ده

چې دا مور ولې د ثیرمه لېوني یو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني یو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني یو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني یو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډو کار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني یو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه یو
تمدن نه یو په تېښته غرني یو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
یوازې مونږه یې مېښدلي دهرني یو

جنګ جګړه او تربګنې زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ یوازیني یو

یو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
یاره ټول عمر یو بل نه خواشیني یو

2001/5/2

جرمني، کولن

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مرۍ نه نيول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پيدا نشي احساس د زړه په تل کې

يو تربله زارېدل چې ورکې نه وي
ياره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

يکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مينه وي، ساندې به سازونه شي

بيا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبيل سينو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې يکه زار غږد ټپو شي بيا
شرنګ به د پېزيب سره د منګو او سپنارونو شي

غوځې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګيا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له ځماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي يارانو کې يار پاتې به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راين جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه تور د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې نارې کړئ
مونږ همغه پښتانه یو هېر دی نه شي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شي

ګناهونه دې له ږيرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زياتي کوز که له منبر شي

يو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ږيرو اړولی مېکيدې ته

په قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېږي هديرې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې وایه
خوږې د مینې افسانې وایه

د ګل په مات ډنډر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې وایه

ساقي څنګلاس تر زنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې وایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې وایه

د ګل په زړه پاڼه لیکه یار ته
ورته دا تېرې کارنامې وایه

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مينې لاړې يارانې درپکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فريادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقيب مينه د يار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وره شوه انسانانو باندې
ځکه تېری، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20
جرمني، کلن ښار

✵ ✵ ✵

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا پرو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتې پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخوریږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخوریږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخوریږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخوریږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخوریږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخورېږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخورېږي

2002/10/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار یې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټیکری رېښې رېښې کړو
تا ولید چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږیره دې اور پورې شه د سپینو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه را اوږده شول
په ما یې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې یاره سرې سکروټې را ورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپـــــل لاس مـــــو د اوطـــــن کـــــړو کنډوالـــــه
يـــــو تـــــر بلـــــه وكـــــړه مـــــوږ مقابلـــــه

تبـــــاهي مـــــو خپـــــل غريـــــب وطـــــن تـــــه راوړه
اوس حېـــــران يـــــم چاتـــــه وكړمـــــه ګېلـــــه

چـــې هرڅـــه مـــو ټـــول پـــه ســـيند بانـــدې لاهـــو شـــول
شـــوه د يـــار پكـــې رېـــښې رېـــښې شـــمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې يادېږي
زړه مې نری نری خوږېږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ماته شوې ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګي چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ مانۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هرڅه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لري دېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27

بون، پيترسبورګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې يارانې پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتې ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پر پرده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هیڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم ورارووم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

په وچو شونډو

تورو قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لاړې سرې شوې دي چلېبې پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دی پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښې شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مساپر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دی یو ویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورینګن

چې جدا مې د خوږې مینې جان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نیولی اوس پر دو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په الما‌ن شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروانښاد روهي د لسم تلين په غونډه کې

موږ به د هاغه په ياد د اوښکو ديوې بلې کړو
تل به د هاغه د انديښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا يادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن گلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شين وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6

براووايلر، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لر او بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسویلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا دېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلې سحر شو

د غاټولو به تلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خو مې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شوندې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه اوسه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه تړلی ستا
خوا ته مې نږدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وټومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه ، لیکوال شمه

2002/5/31، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په موږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلې انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زموږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
ځنو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به نارې د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورږمې د ګلابونو شي

لړې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګورګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زاڼو کتارونه شي

شپون به په شپېلی باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژڼکي به ډوله ته له میدان نه دوړې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاريس کې

څومره په پاريس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښاپېستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتيا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زاڼې دي

ژوند دی په پاريس کې ټوله مينه ده
ځينې زړونه دلته پاڼې پاڼې دي

ګرځي بې سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تاڼې تاڼې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واينو" چينې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته يې څومره په ښه شانې دي

ته به وايې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مينې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپینې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاریس کې د "هیفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
یاره یارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاریس، فرانسه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځارېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې ناداودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جوماتونو غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوند ونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا پېږو هغه وخت کې څو مره مینه وه
ټول و په یو بل باندې لوربینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کې ولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هرڅه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څو مره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران درباندې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

✵ ✵ ✵

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بدرنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بدرنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردې وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښابست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2
جرمني، کلن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اور يې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې توېومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
ياره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

غزل

ماته ښاپست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

،2002/10/28
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدي، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوته ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټوله نړۍ ورته دښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18
جرمني، کولن

* * *

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي راباندې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا استعمار دی

2001/10/25
جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فریادونه شمارم

نسل د ډز دی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چا ته تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانیمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګیو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګیدړو دی نن یاره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنیو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خو بل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فيننډال

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن يم
لکه بلبل په پسرلو مَېن يم

ګل به شم و مې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن يم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن يم

سودا اخيستی يمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن يم

پېرزو د سپينې خولې دې کمه نکړې
ياره دا ستا په شونډو سرو مَېن يم

2001/6/27،

هالنډ، فينندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وايي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
ثه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له ثیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره موږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5
کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه ځنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه ځنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه ځنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه ځنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه ځنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه ځنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه ځنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دی جانان زما
ګران راته هر چا نه دی جانان زما

دومره خپل ښاېست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دی جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دی جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
ثومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
په خلکو زور د ښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډوالو وطن بمونه راوروري
د ټولې دنیا زړه کې را ته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږ به خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

تـــــه پـــــه خیـــــر راغلـــــې قـــــدردان اشـــــنا
یـــو څـــو ګېلـــو تـــه غـــوږ نیـــوی شـــې کـــه نـــه؟
تـــل دې ژونـــدی یـــې راتـــه ګـــران اشـــنا
د وران وطـــن کیـــسې کـــوی شـــې کـــه نـــه؟

ســـتا د ســـوري ګوګـــل پـــه شـــانې زه هـــم
د زړه پـــه ســـر بانـــدې داغونـــه لـــرم
زه هـــم د خپـــل وطـــن پـــه غـــم اختـــه یـــم
کړمـــه فریـــاد ژور زخمونـــه لـــرم
یـــه رنځېـــدلی پرېـــشان آشـــنا
زمـــا پـــه درد څـــه پوهېـــدی شـــې کـــه نـــه؟

هرڅـــه پـــردي دي دا چـــې وینـــې دلتـــه
ســـود پـــرې زمـــوږ د زړونـــو کلـــه کېـــږي
دا ارتقـــا د بـــل د متـــو زور دی
دغـــه کارونـــه پـــه فکرونـــو کېـــږي
مـــوږ یـــو پـــه ځـــان پـــورې حېـــران آشـــنا
څـــو اســـویلي درســـره وړی شـــې کـــه نـــه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شي که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شي که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېرا یستلی ولس
د دوی جهاد هغګه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شي که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلی!
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شي که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوړ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زور استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای د پر رقیبان لرم

کله دي شوي د زور کلي پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څو مره ټینګ عهد و پېمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخيستې له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زاڼه ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپيرۍ د کوه قاف ښکاري
يا د پامير زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ما تېږي په رښتيا رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هرڅه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20

جرمني، کوروايلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هیبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زانو غړې دي اوږدې کړي خدا بزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لور د هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لوته
غرونو کې هم هغه نښترې او څېړۍ نشته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نشته

2001/3/8،
د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه ستړګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوږی کړی
دا مینه په ښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللى ككرو نه دى
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څيرې ګرېوانه سره

څو پورې به داسې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړيمه قرانګو يوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زموږ اسمان نشته
زړونه لرو مینه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سینه سوری سوری کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مینې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دې شاړې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بیبیانې چرې غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا یخه کړه
درقیبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسی اسویلي یاره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدابږو ستا پشان نشته

2002/11/6، دکور وایلر جزیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوربږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخیستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاریس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته یوسئ
موږ په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مرۍ نه
رااوږده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلویه بلا ده
له پخوا نه یې چیچل راته غابنونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د یار پاتې شول په زړه سوې داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شئ پښتنو به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو وروڼو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارې	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	ویر	شعري ټولګه
5.	ترلې کڅوره	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	څانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	په قربان	شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

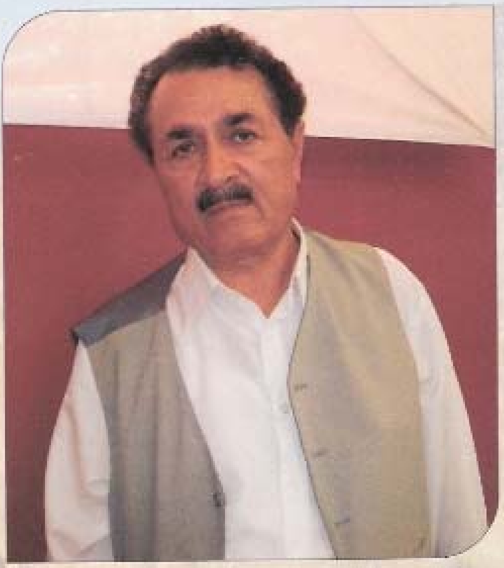

محمدا جان يار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولايت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو ميرجانخېل پښتون دی. لومړنۍ او منځنۍ زده کړه يې په کونړ کې او لوړې زده کړې يې د کابل پوهنتون د تاريخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله يې په بېلابېلو ولايتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموريت دولس کلنه دوره يې په کابل پوهنتون، فوايد عامې او قبايلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموريت کې دويمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموريت يې پرېښود او المان ته يې سياسي پناه راوړه.

له زلميتوبه يې په شعر ويلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره يې په نثر، لنډې کيسې او ناول ليکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچارې: د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library